

CĂTRE
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Stimată Doamnă Ministru MONICA -CRISTINA ANISIE

Subscrișii Mișcarea Elevilor din România și Cabinetul de avocat "Diana Iovanovici-Şoşoacă", cu sediul în București, str. Opanez nr. 8, bl. 72, sc.A, ap. 1, sector 2, CUI 206095999, reprezentată de Avocat Diana Iovanovici-Şoşoacă, în calitate de avocat titular

În conformitate cu prevederile Lg. 1/2011 - Legea educației naționale și HG 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, formulăm prezentul

MEMORIU

Prin care vă solicităm să luați act de solicitările, propunerile și măsurile noastre, de dispozițiile legale invocate, cu privire la examenele de Capacitate și Bacalaureat, precum și la pregătirea elevilor, școala on-line și reluarea cursurilor pentru pregătirea acestor examene, inclusiv pentru reluarea învățământului după încetarea stării de urgență, având în vedere starea excepțională în care se află România, ca urmare a pandemiei de Covid-19 și să dispuneți măsurile solicitate de subscrișii, raportându-vă la principiile ce guvernează învățământul românesc, interesul superior al copilului, implicit al elevului, precum și garanțiile constituționale.

În contextul instituirii stării de urgență pe întreg teritoriul României, prin Decretul Președintelui României nr. 195/2020, prelungit prin Decretul nr. 240/14.04.2020, a fost restrâns exercițiul unor drepturi fundamentale printre care dreptul la învățătură. Contextul determinat de pandemia de Covid-19 a condus la adoptarea unor măsuri cu caracter excepțional inclusiv în domeniul învățământului, disponându-se suspendarea cursurilor, fiind prima soluție adoptată de autorități pentru a proteja viața și sănătatea elevilor, minori și majori, și implicit a familiilor acestora, prietenilor etc, dar și a profesorilor. Ulterior, Președintele României a dispus închiderea școlilor pentru toții elevii, cu excepția elevilor din clasele a VIII-a și a XII-a, care ar trebui să revină la școală în perioada 02.06-12.06.2020 pentru a pregăti examenele naționale, cu respectarea normelor de distanțare socială în clase.

În condițiile în care învățământul a fost primul domeniu protejat în cazul declanșării stării de urgență ca urmare a pandemiei de Covid-19, acesta ar fi primul expus ca urmare a relaxării treptate a măsurilor în cadrul acestei pandemii, fiind în opinia noastră o gravă eroare care încalcă drepturi fundamentale, atrăgând răspunderea factorilor decidenți.

Solicităm:

1. Anularea examenelor de Evaluare Națională (Capacitate) și Bacalaureat și adoptarea următoarelor măsuri care să le echivaleze:
  2. Promovarea claselor a VIII-a și a XII-a prin calcularea mediilor celor 4 ani de studiu: V-VIII, respectiv IX-XII care să constituie media de admitere ce ar înlocui media celor două examene. O a doua posibilitate este ca media de admitere să fie

constituită din media celor 4 ani anteriori numai la materiile la care se organizează examenele sau media semestrului din anul de învățământ actual, 2019-2020. O a treia posibilitate este ca media de admitere să se facă raportat la ultimii doi ani de studiu - clasele a VII-a și a VIII-a, respectiv clasele a XI-a și a XII-a.

3. Anularea cursurilor de pregătire din perioada 02.06-12.06.2020 pentru clasele a VIII-a și a XII-a.

4. În cazul în care veți respinge cele trei propuneri anterioare, solicităm GARANTAREA INTEGRITĂȚII SĂNĂTĂȚII, FIZICE ȘI PSIHICE de către Ministrul Educației și Cercetării, Guvern, Președinte și Parlament și angajarea răspunderii nu numai politice, ci mai ales, PERSONALĂ A FIECĂRUI MINISTRU, PARLAMENTAR ȘI AL PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI pentru oricare dintre elevii care vor fi infectați cu Covid-19, simptomatic sau asimptomatic, și răspândirea acestui virus de către aceștia în rândul familiilor, prietenilor, cunoșcuților, populației cu care intră în contact și evident, în cel mai nefericit caz, dacă această infectare va avea ca rezultat decesul unei persoane.

Vă rog să aveți în vedere următoarele principii de la care nu se poate abate niciun cetățean român, cu atât mai mult autoritățile, fiind fundamentale și garantate de Constituție, ce trebuie să stea la baza tuturor deciziilor dumneavoastră:

Constituția României

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

"*(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*"

Față de prevederile constituționale citate, trebuie să aveți în vedere faptul că nu puteți lăsa față de o parte din elevi o decizie și față de ceilalți altă decizie, în contextul în care elevii claselor a VIII-a și a XII-a sunt chemați la cursuri de pregătire, în ciuda pandemiei de Covid-19 ce a dus la închiderea școlilor pentru ceilalți, tocmai pentru a fi protejați, și obligați să participe la examene în condiții total improprii și care le pun sănătatea și viața în pericol, lor și celor cu care intră în contact.

Mai mult, vă rog să aveți în vedere dispozițiile **art. 22 din Constituție** care prevede:

(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.

În acest context, orice măsură veți dispune cu privire la participarea noastră la cursuri și la examene trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile constituționale menționate, astfel că SUNTEȚI OBLIGAȚI SĂ NE GARANTĂȚI VIAȚA, INTEGRITATEA FIZICĂ ȘI PSIHICĂ.

Mai mult, nicio măsură pe care o luați nu poate să constituie un tratament inuman sau degradant, de exemplu măsurile cu privire la fixarea unor paravane de plexiglas sau purtarea unor măști total improprii respirației, mai ales pe timp de vară sau a mănușilor, testarea temperaturii care încalcă dreptul la viață intimă și privată, sănătate și confidențialitatea unui act medical, nu pot fi luate în condițiile în care atentează inclusiv la sănătatea noastră fizică și psihică, raportat la repercusiunile acestora, precum și prin aplicarea acestor tratamente degradante și inumane.

ARTICOLUL 26 - Viața intimă, familială și privată

- (1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.
- (2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.

În condițiile date, orice persoană fizică are dreptul să dispună de ea însăși, să ia decizii în privința ei, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți, iar autoritățile au obligația respectării și ocrotirii vieții intime, private și familiale. Măsurile luate de dumneavoastră aduc grave atingeri atât dreptului unei persoane de a dispune de ea însăși, cât mai ales vieții private, intime a fiecăreia.

ARTICOLUL 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății

- (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.
- (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.

În acest context, este unul dintre cele mai importante drepturi, pe care dumneavoastră trebuie să îl garantați. Astfel, solicităm să garantați că niciunul dintre elevii chemeți la școală fie pentru etapa de pregătire, fie pentru examenele menționate nu se va îmbolnăvi, iar în caz contrar solicităm să vă asumați răspunderea nu numai politică, ci mai ales, personală a fiecărui dintre dumneavoastră. În condițiile în care nu puteți să ne garantați sănătatea, nu aveți dreptul să ne chemeți la școală. Măsurile pe care le veți lua cu privire la asigurarea igienei și a sănătății publice, trebuie să fie de natură a garanta sănătatea noastră.

ARTICOLUL 49 - Protecția copiilor și a tinerilor

- (1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.
- (3) Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.

Constituția interzice folosirea noastră în orice activități care ne-ar dăuna sănătății, noi având o protecție specială din partea statului, fiind un drept fundamental. Nu aveți dreptul să ne puneti în primejdie dezvoltarea normală, sănătatea și mai ales, viața.

Lg. 272/20004 -privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Art. 2. -

- (4) Principiul interesului superior al copilului va prevale în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.
- (5) Persoanele prevăzute la alin. (4) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.

În acest context, noi ca părinți, avem obligația să ne exercităm drepturile pentru a ne apăra copiii, iar dvs, ca autorități, în conformitate cu prev. Art.2 alin.4 și 5 citate mai sus trebuie să luati în considerare interesul superior al copilului, să ne implicați în toate deciziile cu privire la acesta și în conformitate cu prev, art. 2 alin. 6 lit. b să aveți în vedere opinia copilului.

Art. 7. -

Drepturile prevăzute de prezența lege sunt garantate tuturor copiilor fără nicio discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenență etnică sau origine socială, de situația materială, de gradul și tipul unei deficiențe, de statutul la naștere sau de statutul dobândit, de dificultățile de formare și dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale părinților ori ale altor reprezentanți legali sau de orice altă distincție.

Art. 28. -

(1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.

(2) Libertatea copilului de a căuta, de a primi și de a difuza informații de orice natură, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, sănătatea sa fizică și mentală, sub orice formă și prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă.

Art. 46. -(1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept

CODUL CIVIL

Art. 26 -

Drepturile și libertățile civile ale persoanelor fizice, precum și drepturile și libertățile civile ale persoanelor juridice sunt ocrotite și garantate de lege.

Art. 58.

(1) Orice persoană are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la demnitate, la propria imagine, la respectarea vieții private, precum și alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

Art. 61. -

(1) Viața, sănătatea și integritatea fizică și psihică a oricărei persoane sunt garantate și ocrotite în mod egal de lege.

(2) Interesul și binele ființei umane trebuie să primeze asupra interesului unic al societății sau al științei.

Art. 263. -

(1) Orice măsură privitoare la copil, indiferent de autorul ei, trebuie să fie luată cu respectarea interesului superior al copilului

Art. 2 (4) din Lg. 1/2011: "Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vietii, fără nicio formă de discriminare."

Opinăm că se încalcă Lg. 46/2003 cu privire la drepturile pacientului, măsura de a fi supuși termoscanării fie prin apropierea unui termometru de la distanță, fie de către un aparat montat la intrarea sau în interiorul școlii etc, întrucât termoscanarea reprezintă un act medical care nu poate fi îndeplinit decât de personal specializat medical și care are la bază consumămantul expres al persoanelor supuse testului, în cazul nostru NUMAI CU CONSUMĂMÂNTUL PERSOANEI MAJORE, IAR PENTRU MINORII PÂNĂ ÎN 14 ANI CONSUMĂMÂNTUL EXPRES AL PĂRINTILOR; IAR PENTRU MINORII ÎNTRE 14-17 ANI INCLUSIV

ACORDUL EXPRES AL ACESTORA, ASISTATI DE PĂRINTI CARE TREBUIE SĂ ÎȘI EXPRIME CONSIMȚĂMÂNTUL. Mai mult, niciun act medical nu poate fi făcut în public, și nici adus la cunoștința publicului, decât cu consimțământul expres al pacientului, în cazul minorilor al părinților. Niciun act medical nu poate fi făcut în public, confidențialitatea și intimitatea fiind grav afectate.

Această măsură de termoscanare nu are vreun fundament științific sau legal, nemaivorbind că este neconstituțional, stabilirea unui nivel minim de temperatură care să fie stabilit drept criteriu de acces nu numai în instituție, dar care limitează dreptul de a participa la cursuri/examene, duce la discriminare, diagnosticare subiectivă, mai ales că din informațiile oficiale publice simptomatologia infectării cu Covid-19 nu implică obligatoriu o stare febrilă, multe persoane fiind asimptomatice, astfel că după ce că veți respinge de la examen elevi care pot avea o stare febrilă din cauza emoțiilor de exemplu, veți introduce în sală elevi asimomatici. Aceeași problemă și în cazul profesorilor. În cazul în care termoscanarea se face de către altă persoană decât personalul medical abilitat, suntem în cazul unei încălcări grave a legislației medicale, acest act constituind o exercitare fără drept a profesiei de medic.

Tratamentul astfel aplicat este degradant și umilitor pentru orice persoană supusă unei astfel de proceduri, care poate fi supusă oprobiului public, în cazul în care ar prezenta o stare febrilă, având în vedere temperatura ar fi afișată public, aceasta fiind cauza interdicției intrării în școală. Mai mult, aceste aparete nu sunt omologate și certificate pentru depistarea virusului Covid-19, acestea doar depistează o eventuală stare fiziologică nerelevantă în cazul infectării cu covid-19.

Conform art. 13 din Lg. 46/2013 orice pacient are dreptul să refuze ori să opreasca o procedură medicală, un act medical, precum și orice intervenție asupra corpului său.

Adoptarea unei astfel de hotărâri în considerarea art. 53 din Constituția României, reprezintă un real abuz!

Având în vedere dispozițiile legale invocate, nicio măsură pe care o luați nu poate fi în contradicție cu acestea. Cuvântul de ordine este INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI, DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE SALE, PUNCTUL SĂU DE VEDERE ȘI GARANTAREA ACESTORA! Mai mult, nimic din ceea ce faceți nu trebuie să fie în contradicție cu hotărârile noastre, ale părinților!

Vă solicităm să aveți în vedere următoarele argumente în sprijinul cererilor noastre:

I. Argumente cu privire la sănătate:

1. Riscul epidemiologic

Chiar dacă un singur elev riscă să fie infectat, acest lucru poate fi fatal cel puțin pentru o singură persoană.

Totodată în România sunt copii cu diferite boli care sunt mult mai afectați de Covid-19 cum ar fi astm, diabet, obezitate, probleme respiratorii, boli autoimune etc. Pentru aceștia infectarea va fi fatală. Cei care sunt sănătoși și au frați, părinți etc cu afecțiuni de genul celor menționate mai sus, vor fi cei care le vor transmite acestora virusul.

Tinerii sunt de obicei asimomatici, iar aceștia la rândul lor pot pune în pericol viața membrilor familiei, tineri sau vîrstnici.

Măștile de protecție și mănușile în interiorul unităților de învățământ nu asigură măsurile de siguranță care ar trebui să existe, fiind insuficiente aceste măsuri pentru a putea proteja populația! Toate măsurile TREBUIE SĂ GARANTEZE VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA ELEVILOR ȘI PROFESORILOR!

COPIII ȘI ELEVII NU SUNT COBAII DUMNEAVOASTRĂ!

Există o discriminare în menținerea siguranței doar pentru o parte din elevii români, odată ce școlile au fost închise, acest lucru ar trebui să fie posibil de realizat pentru toți elevii, cei din anii terminali fiind puși la perete fără vreo vină.

Nu poate nimeni garanta transportul în siguranță totală a elevilor de la domiciliu la școală și retur. Pe parcursul acestui itinerariu, elevii pot contacta virusul și suferi consecințe nefaste. Deplasarea elevilor până la centrele de examen cu transportul în comun este afectat de impracticabilitatea respectării normelor de siguranță impuse. Aproape 430.000 de elevi și aproape 63.000 de profesori fac naveta zilnic la școală, neluând în calcul elevii care învață în sectoare de localitate diferite și care au nevoie de transport în siguranță.

2. Influențe nefaste asupra sănătății

Statul Român se află în imposibilitatea asigurării unor condiții minime de siguranță cu privire la aprovizionarea de mănuși și măști medicale, având în vedere situația prioritată a spitalelor care nu au beneficiat de aceste condiții; "problema cu cele câteva milioane de măști și mănuși pe care ar trebui să le asigure școlile și asta va fi greu de realizat." - a declarat pentru GândulLive președintele Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, Simion Hăncescu. Maștile și mănușile ar trebui înlăcuite cu altele noi în mod regulat în timpul examenului pentru a maximiza siguranța participanților. Pe lângă acestea, este de menționat faptul că unele instituții de învățământ nu pot asigura circuitele epidemiologice necesare.

Chiar și într-o situație ideală, în care statul reușește să aprovizioneze toate centrele de examen cu mănuși și măști, (peste 2 milioane măști, mănuși, termoscanere, dezinfectant etc.), viața celor care vor intra în unitatea de învățământ ar fi încă pusă în pericol de nerespectarea protocoalelor de folosire corectă a acestora, neexistând o instruire corectă și profesională în prealabil. Exemple fiind: purtarea corectă a măștilor sau a mănușilor, schimbarea acestora, păstrarea unei distanțe de siguranță între mâini și față, reducerea contactului cu alte persoane etc. În lipsa unei informări corecte, profesioniste și prompte, mulți elevi și profesori tind să minimizeze importanța protejării propriei persoane și a celor din jur împotriva noului tip de coronavirus. Aceștia pot refuza măsurile de siguranță, devenind un pericol pentru ei și pentru ceilalți. Nimeni nu poate obliga un elev să poarte mască, dacă aceasta îi provoacă stare de rău, leșin, disconfort care să îi atace psihicul și concentrarea, etc.

Conform www.jurnalulolteniei.ro, în luna martie 2019, în România funcționau 1.180 de școli cu grupuri sanitare necorespunzătoare, astfel cum anunță și Ministerul Educației și Cercetării, precizând că anul trecut numărul unităților de învățământ care aveau grupuri sanitare neconforme era 1.489. Numărul este mult mai mare dacă vorbim despre unitățile de învățământ care nu dispun de săpun sau instrumente de uscare a mâinilor. Un număr la fel de alarmant este și cel al centrelor de examen care nu dispun de suficiente săli de clasă pentru a grupa toți elevii în încăperi de cîte 10 elevi. Aceasta dacă sălile sunt suficient de mari ca între elevi să se păstreze distanță regulamentară de 2 metri, ceea ce este o irealitate pentru multe centre de examen. Totodată, în clasele mici ca dimensiuni vor trebui să stea mai puțin de zece, de unde rezultă că va fi necesar un număr mai mare de profesori.

Măsurile de siguranță propuse (măști și mănuși) creează serioase dificultăți în rândul susținătorilor examenului în orice situație, dar mai ales la temperaturi ridicate de peste 30 de grade Celsius și deshidratare. Elevii vor fi supuși unui stres fizic și mental (acela de a nu se infecta) care va defavoriza o ierarhizare corectă a competențelor participanților. Totodată, elevii purtători de ochelari de vedere vor avea o situație extrem de dificilă, în cazul utilizării măștilor chirurgicale lentilele se aburesc, obturând vederea.

Ministerul Educației și Cercetării nu ne poate garanta nici monitorizarea respectării măsurilor impuse, deoarece nu ar fi pentru prima oară când Ministerul Educației ne dovedește că nu putem avea încredere în promisiunile enunțate, aşa cum a afirmat și Consiliul Național al Elevilor pentru <https://stiriedu.ro/> în vechea problemă a decontării navetei elevilor. Elevii au nevoie de acțiuni, nu de promisiuni, pentru un sistem educațional care să ofere dreptul nemijlocit la învățătură, aşa cum prevede Constituția României. Așteptăm abrogarea HG 309/1996 și HG 863/2016, primii pași pentru obținerea transportului gratuit, aşa cum promitea ministrul în urmă cu câteva luni. Noi nu am uitat, suntem aici să cerem dreptate pentru colegii noștri navetiști.”. Dacă Ministerul nu a putut rezolva această problemă, cum poate garanta că vor putea asigura toate măsurile de siguranță la examenele naționale într-un timp atât de scurt?

Prin susținerea examenului de Bacalaureat în condițiile date, Statul Român încalcă dreptul la sănătate și dreptul la viață, “Dreptul la prevenire, tratament și control al maladiilor” și drepturile fundamentale garantate de Constituția României, astfel cum am menționat anterior. În România există numeroși elevi care suferă de boli ce le pot fi fatale în cazul în care contactează virusul, precum: astm, diabet, boli cardio-vasculară, boli autoimune, obezitate etc, în această categorie nu intră doar elevii, ci și familiile și profesorii acestora. În cazul în care acești elevi vor fi exceptați de la prezența în sălile de examen, veți acționa discriminatori. În cazul în care acești profesori vor fi exceptați de la participarea la examene, cine ne va mai corecta lucrările și cine va participa în sălile de examen, mai ales că foarte mulți nu vor să participe la organizarea examenelor, fiindu-le frică de infectare?

Statul nu poate face un triaj epidemiologic corespunzător pentru a decide care sunt potențialii purtători de coronavirus. În primul rând, Statul ar trebui să aloce peste 10.000 de cadre medicale răspândite în toate unitățile de examinare, lucru imposibil având în vedere problema sutelor de localitate care nu dispun de niciun cadru medical. O altă problemă extrem de importantă o constituie faptul că febra (principalul mod de determinare) nu este un simptom care apare doar în situația infectării cu Covid-19, ci și de la infecții, stres, sarcină sau chiar soare și temperaturi crescute ale mediului înconjurător. Totodată, elevii purtători pot fi asimptomatici (17,9% dintre bolnavi) și nu pot fi identificați, dar pot răspândi boala. Temperatura de 37°C nu constituie temperatură. Discutăm despre temperatură la 38°C. Verificarea temperaturii nu poate fi realizată decât de cadre medicale de specialitate și în condiții de asigurare a confidențialității și intimității, în caz contrar se încalcă normele GDPR, dispozițiile legale cu privire la asigurarea strictei confidențialități cu privire la starea de sănătate a fiecărei persoane. Nicio măsură nu poate fi luată cu privire la un minor, fără prezența și acordul părinților. ASTFEL CĂ, ORICE CONTROL MEDICAL TREBUIE SĂ AIBĂ ACORDUL EXPRES AL PERSOANEI IMPLICATE, IAR PENTRU MINORI PREZENȚA ȘI ACORDUL EXPRES AL PĂRINȚILOR SUNT OBLIGATORII. În lipsa acestui acord, ESTE ILEGAL, NECONSTITUȚIONAL, IMPOSSIBIL DE EFECTUAT UN CONTROL DE ORICE FEL ȘI NU SE POATE LUA NICIO ACȚIUNE CU PRIVIRE LA MINORI.

După cum știm, acești elevi, au interacționat cu diferite persoane de-a lungul acestor săptămâni. Așadar, se merită acest risc în condițiile incapacității sistemului de a gestiona anumite situații, care pot sau mult mai sigur vor apărea după examen? Dacă alte state europene, cu mult mai dezvoltate decât țara noastră, și-au recunoscut imposibilitatea garantării sănătății și vieții elevilor, cum poate Statul Român să le garanteze?

Profesorii sunt cei care răspund legal de viața și siguranța elevilor cât timp aceștia se află în școli (minorii nu răspund în fața legii, pot fi cel mult mușrați dacă încalcă vreun protocol). Își vor asuma cadrele didactice această răspundere legală de a-i proteja pe elevi în fața unui pericol invizibil și de a-i proteja chiar și de ei însăși?

Riscurile pentru elevi, profesori și părinți sunt prea mari. Considerăm că autoritățile și unitățile de învățământ nu sunt suficient de bine pregătite din punct de vedere managerial, logistic și material pentru a organiza aceste examene în condiții de garantare a siguranței. Oricât am vrea să pară altfel, realitatea ne dă peste cap orice argument. Virusul nu alege în funcție de vîrstă elevilor sau a profesorilor. Întoarcerea la școală a elevilor de clasa a VIII-a și a XII-a, fie și doar pentru 10 zile, este posibil să ducă la izbucnirea unor focare de infecție, nu mai vorbim de participarea la examene care se desfășoară pe parcursul a mai multor zile.

Așadar, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Guvernul, Președintele României, direcțiile de sănătate publică, inspectoratele școlare și directorii unităților de învățământ ar trebui să înceerce să răspundă unor întrebări extrem de sensibile înainte de a lua o decizie:

- 1) Cine își va asuma răspunderea în cazul în care unii dintre elevii și profesorii care se vor întoarce la școală pentru 10 zile se vor infecta și nu vor putea participa la examene?
- 2) Avem garanția că, în această perioadă, toate școlile din România vor avea posibilitatea de a dezinfecția în fiecare zi sălile de clasă și spațiile comune? Avem garanția că toate școlile din România vor avea săpun și dezinfectori, că vor avea capacitatea organizatorică de a impune și de a respecta toate regulile de igienă?
- 3) Cine își asumă riscul transformării școlilor în focare de infecție, dacă restricțiile și regulile de igienă nu vor fi respectate?
- 4) Vor putea elevii să poarte corect măștile de protecție în perioada întoarcerii la cursuri și în timpul examenelor? Vor exista suficiente măști și echipamente de protecție pentru elevi și profesori?
- 5) Cine își va asuma răspunderea în cazul în care unii dintre elevii și profesorii care vor participa la examene se vor infecta?
- 6) Este recomandat din punct de vedere psihopedagogic/ emoțional ca niște copii (în special cei din clasa a VIII-a) care au stat închiși în casă timp de două luni, bombardati de informații contradictorii, să fie aruncați direct în vîltoarea examenelor? Care poate fi impactul emoțional pentru acești copii? Mai poate fi relevant un examen susținut în aceste condiții?
- 7) Ce se va întâmpla și cine va răspunde pentru elevii și profesorii care vor avea probleme medicale, alergice etc în cazul purtării măștilor și mănușilor?

Prin urmare, având în vedere că trecem cu toții printr-o situație excepțională, suntem nevoiți să acceptăm soluții excepționale. Ministerul Educației ar trebui să ia serios în calcul varianta de a utiliza media ultimilor 4 ani de studii pentru Evaluarea Națională și Bacalaureat. Există exemple în acest sens la nivel european, în state cu sisteme educaționale mult mai dezvoltate și cu resurse evident superioare (Belgia, Franța, Olanda etc).

Dincolo de orice, sunt mai importante viața și sănătatea elevilor și a profesorilor (implicit a familiilor acestora). A împinge niște copii să susțină niște examene cu orice preț, nu este doar o dovadă de lipsă de empatie, dar poate fi și o dovadă de irresponsabilitate. Dacă există cel mai mic risc pentru viața sau sănătatea unui copil, pe cât posibil, acesta trebuie eliminat sau măcar diminuat.

II. Argumente de ordin socio-psihologic

Lipsa socializării și a unui program fix afectează grav mulți elevi, stricându-le nu numai viața socială, cât și cea psihică și morală - mulți și-au pierdut apetitul și dorința de a învăța, unii chiar pentru a absolvii școala. „Carantina poate expune indivizii la stres atât în perioada de carantină cât și după, cu consecințe psihologice acute și pe termen lung. Efectele carantinei pot include simptome de stres posttraumatic, anxietate și depresie și răspunsuri precum frica, mânia/iritatilitatea, insomnia, oboseală, detașare și comportamente de evitare, afectarea concentrării și diminuarea performanței în muncă. Mai multe informații despre natura factorilor de stres în timpul și după carantină, precum și îndrumări cu privire la modul de a oferi îngrijiri care promovează sănătatea mentală sunt disponibile în referințele acestui document.” Sursa: Psychological Effects of Quarantine During the Coronavirus Outbreak: What, Public Health Leaders Need to Know, www.CSTonline.org.

Echitatea și principiul egalității de sanse sunt încalcate dacă Ministerul va alege să organizeze aceste examene deoarece nu este corect pentru elevii defavorizați, elevii care nu au avut ceea ce le-a fost necesar să poată participa la orele online și la materiale de învățat de pe internet să desfășoare un concurs cum este un examen național sau bacalaureatul pentru a candida la anumite locuri în licee și facultăți la care candidează și alți elevi care au dispus de tot ce au avut nevoie pentru a se pregăti.

Din data de 11 martie 2020, școlile au fost închise. În România, peste 900.000 de elevi nu au acces la internet sau nu au aparatura necesară, printre care se află și numeroși elevi în ani terminali. O bună parte dintre aceștia au ca mijloc de învățare disponibil doar deja mult depășitele manuale școlare. Inclusiv elevii beneficiari ai orelor online nu au parte de o educație propice susținerii examenului, elevii și profesorii abia obișnuindu-se cu platformele disponibile. Acest fapt le face greu de urmărit, iar comunicarea dintre participanți este inefficientă. Platformele nu funcționază de multe ori, logarea pe acestea durează și ore în sir, intreruperea internetului și deficiențele de comunicare aducând multiple neajunsuri și afectând întregul proces educațional.

Valul declarațiilor contradictorii în starea de urgență realizate de către Ministerul Educației a creat confuzie între elevi și profesori, anunțând inițial, după vacanța de Paște, că noi, elevii, ne vom întoarce la școală, iar Bacalaureatul și Evaluarea Națională vor fi amânate până în luna iulie, mai apoi anunțând că anul școlar se încheie, iar examenele se vor susține la data comunicată inițial. Acest fapt a defavorizat o pregătire corectă și normală a elevilor pentru examen și a indus o stare de incertitudine și nesiguranță în rândul acestora.

Mediul familial nu constituie pentru toți elevii un spațiu favorabil desfășurării activităților educaționale. Neavând acces la biblioteci, școli sau orice fel de spații de socializare. Unii dintre beneficiarii direcți ai învățământului sunt supuși unui mediu ostil sau chiar violent în care aceștia ar trebui să se pregătească pentru examen. Nu mai vorbim de cei care aparțin unor familii cu grad de analfabetism ridicat.

“În România, 10% dintre unitățile școlare sunt supra-aglomerate, numărul locurilor disponibile fiind insuficient prin raportare la populația teoretică de vîrstă

școlară. Școlile din mediul urban sunt mai afectate de această provocare, aproximativ 14% dintre școlile din mediul urban fiind supra-aglomerate.” Pe lângă acestea, este de menționat faptul că majoritatea instituțiilor de învățământ nu poate asigura circuitele epidemiologice necesare. “Zona estică a României, cea Sud-Vestică și parțial cea sudică reprezintă, conform datelor oficiale citate, zone în care unitățile școlare nu îndeplinesc în majoritatea cazurilor standardul de bază în ceea ce privește calitatea utilităților. Majoritatea acestor unități școlare se află în mediul rural.”

Sursele oficiale din care am cules informațiile sunt:

- 1.GândulLive/președintele Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, Simion Hăncescu.
- 2.Hotnews.ro / studiu IRES
- 3”Educatia in timpul pandemiei” de Bogdan Florian si Sebastian Toc
4www.jurnalulolteniei.ro,
- 5.mindcraftstories.ro
- 6.Edupedu.ro
- 7.Psychological Effects of Quarantine During the Coronavirus Outbreak: What Public Health Leaders Need to Know, www.CSTSonline.org.
- 8.Observatornews.ro

Și poate că tot ceea ce trăim în această perioadă este o bună oportunitate pentru reformarea reală a sistemului educațional românesc, atât din perspectiva regândirii programei școlare, cât și din perspectiva organizării unor examene cu adevărat relevante pentru parcursul ulterior al elevilor.

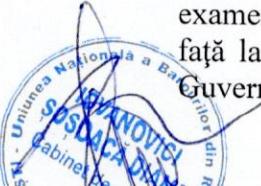
Nu credem că un examen trebuie să fie un scop în sine. Oricum, apreciem că examenul de Evaluare Națională, așa cum acesta este conceput în România, este nerelevant pentru perspectiva integrării elevilor pe piața muncii și în societate. Este un examen artificial, care, în cele mai multe cazuri, realizează o selecție doar pe baza cunoștințelor/informațiilor pe care elevii le demonstrează la matematică și limba română. În final, repartizarea o face tot un computer, de cele mai multe ori fără nicio legătură cu abilitățile și nevoile reale ale elevului în cauză.

În actualul context, lucrurile sunt mai simple în ceea ce privește examenul de Bacalaureat. Accesul în învățământul superior se realizează conform procedurii de admitere stabilită de fiecare universitate/facultate (în baza autonomiei universitare), deci media obținută la Bacalaureat poate fi total lipsită de relevanță.

Prin urmare, având în vedere că trecem cu toții printr-o situație excepțională, suntem nevoiți să acceptăm soluții excepționale. Ministerul Educației ar trebui să ia serios în calcul varianta de a utiliza media ultimilor 4 ani de studii pentru Evaluarea Națională și Bacalaureat. Există exemple în acest sens la nivel european, în state cu sisteme educaționale mult mai dezvoltate și cu resurse evident superioare (Belgia, Franța, Olanda etc).

Adevărata valoare a unui elev nu este totdeauna precis dată de rezultatele lui la un examen de doar câteva ore și în condiții de stres.

Este posibil ca varianta cu mediile din gimnaziu să îi favorizeze pe unii (în general pe cei din medii defavorizate și cu părinți care nu își permit să îi ajute cu meditații) și să îi defavorizeze pe alții (în general din medii favorizate și cu părinți care își permit să le plătească meditații). Si în anii trecuți, cu toată rigoarea examenelor, au fost foarte mulți elevi care, după începerea liceului, văzând că nu fac față la un liceu de elită, s-au transferat la o școală de nivel mediu. Iar Ministerul, Guvernul și factorii decidenți nu au mai comentat. În privința copiilor care nu vor

prinde un liceu de elită, dar valoroși și cu părinți gata să îi ajute, suntem siguri că vor reuși ulterior un transfer acolo unde își doresc. Pentru aceste situații și în acest an, chiar ministerul ar putea elabora o variantă de redistribuire a elevilor după începutul anului școlar bazată eventual pe niște diferențe etc. Această redistribuire s-ar face în chiar perioada de început a liceului, perioadă care sigur va fi dedicată recuperării materiei din ratatul semestru al II-lea. Luarea în calcul a mediilor anuale pentru repartitia la liceu s-ar putea să aducă la licee de elită și copii cu potențial ridicat, dar din medii defavorizate și care nu își permit meditații pentru examene. Nu ar fi ceva perfect, dar știți vreun sistem perfect sub soare?

Din punct de vedere psihologic, este important să subliniem faptul că principala teorie care stă la baza organizării actuale a sistemului de învățământ este cea a „curbei învățării”. Numeroase studii indică faptul că între lunile septembrie-mai se produce o acumulare de cunoștințe progresivă. Aceasta este urmată în lunile vacanței de vară de o perioadă de „pierdere”, care este urmată apoi de o nouă acumulare. Trebuie să avem în vedere că, în acest an, elevii au „acumulat” cunoștințe până în luna februarie. În luna iunie, însă, elevii se vor afla în zona descendenta a acumulării de cunoștințe, datorită deconectării școlare. Este, după părerea noastră, complet inutil să testezi elevii după patru luni de pauză, mai ales cu privire la niște cunoștințe pe care le-au învățat (teoretic) pînă în luna decembrie. Ce rezultate vor obține, nu doar cei dezavantajați, dar chiar și elevii privilegiați care au menținut întrucâtva legătura cu școala?

Izolarea socială este dăunătoare dezvoltării emoționale a copiilor întrucât, mai ales în copilărie, aceștia au nevoie ca relațiile pe care le-au stabilit deja, atât cu covârșnicii cât și cu adulții (nu doar din cadrul familiei), să fie menținute, întrucât ele reprezintă un factor important în formarea identității de sine. Totodată ea poate contribui semnificativ la apariția și dezvoltarea unor probleme emoționale și comportamentale ale copiilor.

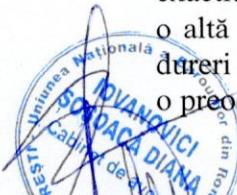
Pe lângă anxietate, printre consecințele izolării sociale asupra copiilor se numără și depresia, problemele de comportament (nervozitate, agresivitate) și integrare socială.

Un exemplu clar în acest sens, îl reprezintă dificultatea de a recupera materiile școlare la care au rămas în urmă, fapt care reprezintă realitatea prezentă a situației creată de starea de urgență. În această situație de criză, copiii sunt focusați, de fapt, pe îndeplinirea nevoilor de bază, în special cele de joc, lăsând în plan secund, sau mult mai îndepărtat, nevoia de învățare, de cunoaștere.

Toate măsurile pe care le luați TREBUIE SĂ RESPECTE PRINCIPIUL PROPORTIONALITĂȚII ȘI AL NEDISCRIMINĂRII!

Întreruperea aceasta a creat o sincopă foarte mare, iar copiii și-au pierdut capacitatea de concentrare și dorința de a învăța. În plus, v-ați gândit cum va învăța un copil știind că oricând se poate infecta și îi va infecta pe cei de acasă, putând să le provoace moartea? Nu puneți pe umerii copiilor noștri o atât de cumplită responsabilitate. Dacă tot invocați periculozitatea Covid-19!

Având în vedere și faptul că foarte mulți elevi urmează să dea examene importante pentru ei, reprezintă un alt aspect de care trebuie să ținem cont, în această perioadă, mai ales că aceștia se pot simți copleșiți de volumul mare de informații pe care trebuie să îl recupereze înaintea acestor examene, despre care nici ei nu știu cu exactitate când se vor desfășura, dar nici ce le vor aduce, iar acest fapt le poate genera o altă sursă de stres. Acest stres poate fi somatizat prin dureri de stomac, insomnii, dureri de cap, acestea din urmă fiind traduse, din punct de vedere psihologic, ca fiind o preocupare intensă asupra acestui subiect.

Perioadele lungi de stres ridicat, incertitudinea cu care ne confruntăm pot provoca anxietate, atacuri de panică, depresie, alterarea stării de sanatate. Frica, ne face vulnerabili! În cazul în care aceste reacții ale organismului sunt ignorate se creează un dezechilibru psihico-emoțional, stresul influențând scăderea imunității și apariția somatizărilor.

Într-un asemenea tablou clinic, şansele oricărui elev la un examen de admitere la liceu, facultate sunt diminuate.

Cum se poate pregăti un elev/student, într-un asemenea context bio-psihico-social, sub presiunea permanentă a veștilor dramatice, "inventarul morților", starea de izolare, statutul financiar economic al familiei în descreștere, incertitudinea în ceea ce va fi și cum va fi???

Când sistemul imunitar se vulnerabilizează, se activează mecanismele de supraviețuire. Frica naște agresiune și panică!

Ne este frică să nu pierdem ceea ce am construit până acum în speranțele copiilor pentru viitor. Părinții se confruntă cu un stres major.

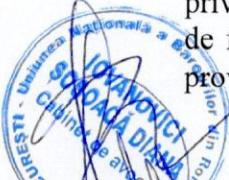
În situații de stres trebuie să cultivăm emoții pozitive, să ne raportăm cu compasiune la cei din jur, să activăm mecanismele de reziliență, de a menține relațiile. Contactul uman este ceea ce ne vindecă.

Este timpul să descoperim împreună un nou Modus vivendi cu noi reguli, abordări ce se impun în asemenea situații de criză, să fim deschiși la noi organizări de învățământ și la schimbări.”

III. Învățământul on-line

În ceea ce privește învățământul on-line la școlile de stat, pentru că la cele private a funcționat mult mai bine, profesorii au fost și sunt puși în fața unor decizii contradictorii luate de dumneavoastră. Le-ați interzis să predea on-line pentru că nu aveți bază legală, apoi au predat și nu le-ați luat în considerare predarea, iar pe luna martie 2020 nu au mai fost plătiți de pe data de 10 martie 2020, deși acești oameni au predat copiilor. Există probleme de transmisie on-line, platformele puse la dispoziție de dumneavoastră nu funcționează bine, pe Zoom sau alte platforme, din cauza suprasolicitării acestora, predarea se face deficitar, cade rețeaua, copiii care nu înțeleg lecția nu au cum să solicite ajutorul învățătorului/profesorului, corectarea este deficitară, explicațiile la fel, mai ales când un profesor trebuie să explice la 30 de elevi. Apoi ați venit cu legislație pentru predarea on-line în care este nevoie de opinia părinților. V-ați gândit la părinții din mediul rural care nu au lumină, care nu știu să scrie și să citească? La părinți care muncesc de dimineață până seara și habar nu au ce fac copiii lor la lecțiile on-line? Cine supraveghează copiii la școală on-line? Că pe bunici ni i-ați izolat și ni-i izolați în continuare, în cazul în care avem bunici.

În ceea ce privește predarea materiilor școlare, în mediul online (ca și sprijin în favoarea elevilor), putem spune că interesul pentru această practică nu se poate menține aşa cum se dorește, întrucât copiii se plăcătă foarte repede, pierzându-și astfel interesul pentru ceea ce a fost nou. Ei au nevoie de un spațiu care să le genereze confort emoțional, iar școală și activitățile extracurriculare le oferă acel mediu în care atât copiii, dar mai ales adolescenții, își pot satisface unele din nevoile cele mai pregnante, aceleia de interacțiune socială, de joc, de relaxare. Totodată această soluție, privind predarea materiilor în mediul online, nu este eficientă în totalitate, ținând cont de faptul că nu toți elevii au acces la acest tip de sistem, foarte mulți dintre aceștia provenind din medii sărace. În aceste condiții există riscul ca acești elevi să nu

beneficieze de drepturile care li se cuvin și să rămână astfel la același nivel școlar la care au rămas până la instaurarea stării de urgență. Acest fapt le poate produce elevilor frustrare, iar părinților nemulțumire, care poate fi interpretată de către adulți ca fiind o discriminare.

DATA

13.05.2020

SEMNAȚURA

SOSOCĂ DIANA
Cabinet de avocat
Uniația Națională a Baroulor din România - BARUL SUCCEZIILOR